

Dziedzictwo przemysłowe w procesie transformacji Rybnika w kierunku zrównoważonej, estetycznej i inkluzywnej przestrzeni miejskiej

Marek Gołosz, Dyrektor Zabytkowej Kopalni Ignacy w Rybniku

Rybnik jest średniej wielkości miastem zlokalizowanym na terenie górnośląskiego zagłębia węglowego w Polsce. Pierwsze zakłady przemysłowe związane z górnictwem i hutnictwem pojawiły się tu już pod koniec XVIII w. Wskutek rewolucji przemysłowej - stara średniowieczna osada handlowa - przekształciła się w prężną aglomerację miejską zwaną później Rybnickim Okręgiem Węglowym (w przeciwieństwie do Górnośląskiego Okręgu Węglowego wokół Katowic). Obszar ten dynamicznie rozwijał się również przez cały okres Polski Ludowej (1945-89), której polityka gospodarcza koncentrowała się na intensywnym rozwoju przemysłu ciężkiego. Dziś miasto jest depozytariuszem ponad 230-letniej tradycji górnictwa węgla kamiennego, która zaczęła się wraz z założeniem Kopalni Hoym (później Ignacy) w 1792 roku. Choć pierwszy etap deindustrializacji związany był z zamykaniem najstarszych kopalni, młodsze XX-wieczne kopalnie w dalszym ciągu prowadzą działalność produkcyjną. Obecnie miasto Rybnik nie zamierza czekać na nieuruchomiony koniec górnictwa węgla kamiennego i już dziś stara się zaimplementować idee Europejskiego Zielonego Ładu w transformacji miasta w kierunku nowoczesnego i zrównoważonego obszaru miejskiego.

Celem referatu na dorocznej konferencji ERIH jest przedstawienie działań realizowanych przez władze Rybnika w celu budowania miasta bardziej zrównoważonego i inkluzywnego przy wykorzystaniu dziedzictwa przemysłowego. Adaptacja Zabytkowej Kopalni Ignacy na potrzeby kultury, turystyki, rekreacji i społecznej integracji okazuje się interesującym studium przypadku również ze względu na to, że projekt wpisany został rewitalizację jednego z najbardziej zdegradowanej dzielnicy miasta - Niewiadomia. Dziś, okazuje się kluczowym czynnikiem regeneracji pogórniczego obszaru zgodnie z trzema podstawowymi wartościami inicjatywy „Nowy Europejski Bauhaus” – zrównoważonym rozwojem, integracją społeczną i estetyką.